

יוסף ורחל

נערך ויוצא לאור ע"י "חסדי דוד" (בהשתתפות כולל "חוני המעל")
 העלון לע"ג אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויסה ז"ל שנלב"ע ביום י' סיון התשנ"ב
 ואימי מורתי רחל בת איזיה סויסה ע"ה שנלב"ע ביום כ"ז מרחשון התשע"ז

1462

מתפללים

1955 שנים לחורבן בית
מקדשנינו

שבת ד' מנחם אב התשפ"ג
 פרשה: **דברים**
 הפטרה: **חזון ישעיהו**
תענית
 צום תשעה באב ביום
 חמישי תחילת הצום יום
 רביעי בשעה: 19:34,
 סיום הצום יום חמישי
 בשעה: 20:00

הדלקת נרות - 19:26
צאת השבת - 20:19
ר"ת: 21:13

הדלקת נרות בשבת הבאה **19:22**

זמנים	ואתחנן
עמוד השחר: 4:27	4:32
זמן טלית: 4:34	4:39
זריחה: 5:51	5:55
חצות: 12:49	12:49
מנחה גדולה: 13:24	13:24
שקיעה: 19:48	19:43

הואיל משה באר את התורה

מפרש רש"י: "בשבעים לשון פירשה להם". הטעם לכך הוא, שצפה משה שעתידים ישראל לגלות ולהתפורר בכל קצווי תבל. פירש להם את התורה בשבעים לשון, כדי שבכל מקום שיגלו אליו, יוכלו להבין את התורה.

העלון לרפואת חמי שלום בר שמוחה משה בר דוד ובגוריה מרת אהודי זינבה בת רחל ולע"ג חמושי מרים בת רחל ע"ה הרוצה להקדיש את העלון או חלקו בטל... 052-5079555

"יבנה המקדש"

במעגל השנה נקבעו לנו הצומות שייחפכו בקרוב לששון ולשמחה ימי האבל בעשרה בטבת, יום תחילת המצור, יז' בתמוז בו הובקעה העיר, והעולה על כולנה תשעה באב יום חורבן מקדשנו.

בכל תפילה אנו מבקשים "והשב העבודה לדביר ביתך". בברכת המזון אנו מבקשים "רחם נא... על הבית הגדול והקדוש שנקרא שמך עליו". בשולחן שבת אנו שרים "יבנה המקדש, עיר ציון תמלא, ושם נשיר שיר חדש וברננה נעלה".

אם אנו מתפללים על כך יום ולילה, מקוננים על החורבן ומייחלים לבנין המקדש, כנראה שהדבר נוגע בנפשנו, חשוב לנו מאוד, מטריד את מנוחתינו, האם כן הוא? האם אנחנו יודעים באמת עד כמה בית המקדש חסר לנו? האם אנו יודעים מהו בית המקדש? האם זה באמת חסר לנו?

אם נבחן את עצמינו, אולי נגלה שבקשת בנין בית המקדש נהפכה ל"מס שפתיים". טוב לנו גם כך, אנחנו הושבים שטוב לנו...

מספרים על יהודי שבא הביתה מבית הכנסת, היורר ומבוהל. "מה קרה?" שאלה אשתו בחרדה. "תשמעי מה שהרב אמר", סיפר הבעל. "הרב אמר שעוד מעט יבוא המשיח, והוא יקח את כולנו לארץ הקודש. מה יהיה על העסק שלי, איך נעזוב אחרינו את הבית שלנו, מה נעשה בארץ זרה?" האשה שמעה את הדברים ונבהלה גם היא. אבל היא היתה צדקת ואמרה לו: "אל תבכה, יש לנו אלוקים גדול בשמים, הוא לא יעזוב אותנו גם כשהמשיח יבוא. הוא יעזור לנו להסתדר..." "את צודקת", מלמל הבעל, "אבל בשביל מה אנחנו צריכים את זה בכלל..."

והי אכן השאלה, וכדאי לדעת את התשובה.

העלון לע"ג דודי ר' יעקב פרץ בר איזיה ז"ל שנלב"ע ז' אב והגמלוה פריחה בת עשרה ע"ה שנלב"ע ח' אב תשצ"ב.

"הבה ואשמע" ביקש, "גלה נא לי מי הם הפוחזים שהוציאו את יוהן מקברו, ואדונם בשריפה".
 "ובכן", פתח רבי יהודה, "יצווה נא אדוני הדוכס להביא לפניו דף נייר חלק וריק, אני לא אגע בו כלל ועיקר".
 הנייר הריק הובא, ורבי יהודה לא נגע בו, כפי שהבטיח. הוא רק הורה לדוכס: "קפל את הנייר לארבע, והנח אותו בחיקך, בצד ימינך". הדוכס עשה כפי שנצטווה, ורבי יהודה - שהיה מקובל עצום - עצם את עיניו והגה כמה משמות הקודש, או אז הורה לו לדוכס: "פתח נא את הנייר והתבונן בו, ותגלה מיד מיהו שהעביר את המת מקברו לקבר אחר".
 ביד רועדת שלף הדוכס את הנייר מחיקו ופתחו, ולרגע החסיר לבו פעימה. על ארבעת קצות הנייר היו מצוירים ארבעה ציורים.
 בפינה אחת של הנייר היו מצוירים שלושה כמרים, כשהם מוציאים את יוהן מקברו. בפינה שנייה של הנייר היו מצוירים שלושה כמרים, כשהם נושאים את הפגר לבית העלמין היהודי, כאשר אחד מהם נעזר בחגורתו כדי לשאת את גופת המת והשני אוחז בראשו.
 בפינה שלישית של הנייר נראו שלושה כמרים ניצבים כזקיפים בפינות הרחוב הסמוכות, להזהיר מפני עוברים ושבים שעלולים להבחין במעשה הנפשע. ובפינה רביעית של הנייר נראו שלושה כמרים כשהם חופרים קבר בבית העלמין היהודי עבור המומר.
 הציור היה ברור לחלוטין. ולא זו בלבד אלא שמעל לראשו של כל כומר שהופיע בציור - נרשם שמו המלא.
 הדוכס החוויר כסיד. מעשה הפלאים שעשה לפניו רבי יהודה לא הותיר מקום לספק.
 לאלתר נשלח הנייר המופלא אל המלך לקבל את רשותו לדון את הרשעים לשריפה, ואחר שנתקבל האישור - הובהלו הכמרים אל המלך ונתבקשו להודות במעשה.
 בתחילה הכחישו, אבל כאשר הרעים עליהם הדוכס בקולו וסיפר להם כיצד היה מעשה, נשברו והודו.
 "מדוע עשיתם זאת?" רתח הדוכס.
 "משום הגביר דון משה שהרים ידו על אחד מאתנו".
 "יובמה אשמים כל שאר בני הקהילה היהודית?" התקשה הדוכס להבין.
 "הם כולם בני מוות, משום שצלבנו את משיחנו". השיבו הכמרים שטופי השנאה. אלא שהדוכס, שכבר קיבל את האישור להוציאם להורג, סבר אחרת.
 בהוראתו נלקחו הכמרים לרחובה של עיר, שם הרתיחו חייליו כובעי נחושת, עד שהתלהטו והאדימו, ואחר הניחום על ראשם של הכמרים הארורים.
 שנים מן הכמרים מצאו כך את מותם, כן יאבדו כל אויביך ה' ועל עשרת הכמרים האחרים התחננו כל העם - להמיר את עונשם בגירוש עולם.
 וכך היה. עשרת הכמרים גורשו מן העיר לצמיתות, וליהודי שירץ די לא פרונטירא היתה הרווחה.

הודעות מרכז "Shofar for Zion" פתוח בימים: א - ה פלא... 052-5079555

שיעורי לווין

לע"ג מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל כל מוצאי שבת אפשר לצפות בשיעורי הרש"י ר' יצחק יוסף שליט"א בלוויין על מסך גדול בבית הכנסת אשר ב"שבט סופר"

מנוים: לקבלת העלון חינם במייל מידי שבוע שלח את המייל שלך למייל: SVISSA8@GMAIL.COM

הלכות ליל פסח

הלכות מלאכת ישראל הנעשית על ידי גוי בשבת בקבלנות

ההלכות מספר "הלכה ברורה" להרה"ג דוד יוסף שליט"א

פינוי האשפה בשבת על ידי גוים

פ. רבותינו הפוסקים נחלקו אם מותר לפנות את האשפה בשבת על ידי גוים המקבלים שכרם לפי קבלנות, ולא לפי משכורת יומית או חודשית. ובזמנינו בכל המקומות צריכים התושבים לשלם לעירייה מס מיוחד, ובאים הפועלים המועסקים על ידי העירייה במכוניות, ואוספים את האשפה, ובהוץ לארץ עושים כן גם בשבת וברחובות שהיהודים גרים בהם, ואין צריך למחות בידם כלל. ונמכל מקום יזהרו היהודים להוציא את האשפה מחוץ לביתם קודם השבת.

וכן מי שבנה בית, ונשאר מחוץ לבית פסולת של אבנים ועפר מהבניה, ושכר את הגוי בקבלנות שיבוא ויפנה את הפסולת, ורוצה הגוי לעשות כן בשבת, אם הוא במקום שדרכם למסור עבודה כזאת בקבלנות, יש להקל, ואין צריך למחות ביד הגוי שלא יעשה כן בשבת, ובלבד שלא יאמר לו בפירוש לעשות כן בשבת. והוא הדין בכל כיוצא בזה.

בניית ביכנים ע"י גוים בקבלנות בשבת

י. כשם שאסור לאדם למסור לגוי לבנות ביתו בקבלנות בשבת, כך אסור למסור לגוי לבנות בית הכנסת בקבלנות בשבת. ולדעת כמה מרבתינו הפוסקים, מלבד שיש לחוש בזה למראית העין שמא יחשבו הרואים שהגוי עובד בהם עבור היהודי כשכיר יום, יש בזה גם משום חילול השם, מפני שהגוים אינם מרשים לעשות מלאכה בפרהסיא ביום אידם, ואם כן אי אפשר שנניח אנחנו לגוים לעשות מלאכה ביום שבת שלנו. ולפי דבריהם יש להחמיר בזה גם כשדרך אנשי המקום למסור עבודות הבניה בקבלנות. ויש אומרים שאין לחוש בזה משום חילול השם.

ואם אין הגוים מקפידים שלא לעשות מלאכה ביום אידם, בין בעצמם ובין לאחרים, (כגון בזמנינו ברוב המקומות), אם דרך אנשי המקום למסור עבודות הבניה בקבלנות, יש להקל בזה כשעושה הגוי בקבלנות, ובלבד שלא יאמרו לו שיבנה בשבת. אבל אם אין דרך אנשי המקום למסור עבודות הבניה בקבלנות, אין להקל.

ואם יש לחוש שמא מחמת העיכוב בבניית בית הכנסת תתבטל בנייתו, או שיש צורך גדול לסיים את בניית בית הכנסת בהקדם, יש להקל לבנותו בשבת על ידי גוים העושים עבודתם בקבלנות, אפילו במקום שהגוים מקפידים שלא לעשות מלאכה ביום אידם, יש להקל בזה כל שמנהג אנשי המקום למסור עבודות הבניה בקבלנות, ובלבד שלא יאמרו לגוי שיעבוד בשבת.

ואם אין מנהג אנשי המקום למסור עבודות הבניה בקבלנות, יש להקל במקום צורך גדול באופן שיעשו פרסום גדול על ידי הכרזה ברבים ופרסום מודעה שהגוים עובדים בקבלנות, ואינם שכירים של היהודי.

אומה אחרת. אם כן בודאי שלא נתפרשה התורה בשבועים לשונות האומות.

אלא, צריך לפרש שדרך רבותינו ז"ל לכנות את כוונת המתכוון במילת "לשון". כפי שמצינו בתלמוד: "אם ומתי - שתי לשונות במשמע" - שתי לשונות כלומר שתי כוונות. וכך גם כשחז"ל אומרים שפירש משה את התורה בשבעים לשון, אין הכוונה ללשונות אומות העולם, לשבעים שפות, אלא כוונתם היא לשבעים כוונות. וכפי שחז"ל התבטאו ואמרו "שבעים פנים לתורה" - כלומר שבעים כוונות מצד הפנימיות שבתורה, הוץ מן הכוונה הראשונה הפשוטה.

לא אוכל לבד שאת אתכם" היתכן שמשה רבינו מנהיגן של ישראל, לא היה יכול לדונם? הוא שהוציאם ממצרים וקרע להם את היים והנרץ את המן והגיו את השליו, לא יוכל לדון את ישראל?

אלא, מבאר רש"י, כך אמר להם משה לישראל: ה' אלהיכם הרבה אתכם, נטל הגדיל והרים אתכם על דייניכם, נטל את העונש מכם ונתנו על הדיינין.

וכן אמר שלמה: "כי מי יוכל לשפוט את עמך הכבד הזה". אפשר מי שכתוב בו "ויחכם מכל האדם" אומר מי יוכל לשפוט?

אלא כך אמר שלמה: אין דייני אומה זו כאשר דייני אומות העולם, שאם דן והורג ומכה וחונק ומטה את דינו וגזל - אין בכך כלום. ואם אני חייבתי ממון שלא כדין, נפשות אני נתבע, שנאמר "וקבע את קובעיהם נפש".

"אנשים חכמים ונבונים וידועים לשבטיכם" פירש זאת הרמב"ם: "אנשים חכמים ונבונים" אלו בעלי חכמה, ידועים לשבטיכם" - אלו שרוח הבריות נוחה מהם.

ובמה יהיו אהובים לבריות? מונה הרמב"ם בפירושו למשניות כמה מידות שעל פיהם צריכים ללכת ולנהוג אנשי הציבור: "בזמן שיהיו בעלי עין טובה ונפש שפלה וחברתם טובה, ודיבורם ומשאם נבחת עם הבריות".

"אלה הדברים אשר דיבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן במדבר בערבה מול סוף בין פארן ובין תופל ולבן וזצרות ודי זהב"

בפסוק זה בא לרמוז על אחרית האדם במדבר בערבה - רמוז לעת אשר לקבורת יובל למקום מדבר ציה וצלמות והעצה הנכונה: "מול סוף" - שתמיד יהיה למולו ולנגדו סופו ותכליתו, ותמיד יזכור יום המיתה. "בין פארן" - בין אם יהיה מזלו פרה ורבה ומצליח בעולם הזה. "ובין תופל" - ובין שיהיה מזלו גרוע ותפל צריך לזכור יום המיתה "ולבן" - ועל ידי זה יהיה לבן שיתלבנו מעשיו כשלג וחצרות - שיהיה שוקד בתורה בחצרות בית ה'. "ודי זהב" - שיהיה מואס בבצע כסף ויסתפק במועט, ויאמר די זהב.

"והדבר אשר יקשה מכם תקריבון אלי ושמעתי"

יש לדקדק מדוע אמר הכתוב אשר יקשה מכם ולא אמר אשר יקשה לכם? ויש לומר שבא הכתוב ללמדנו שהחיסרון שהאדם מתקשה להבין את הדבר לאשורו הוא "מכם" כלומר שעליו להתיגע בלימודיו בעשר אצבעותיו ואז מובטח לו שיבין את הכל וכמו שאמרו "יגעת ומצאת תאמין".

"הואיל משה באר את התורה הזאת" לפירושו של רש"י - שפירש להם משה את התורה בשבעים לשון - מעיר בעל "הכתב והקבלה", שאין לומר ששבעים לשון הללו היינו שבעים לשון של שבעים אומות העולם, כי מה תועלת היתה להם לישראל בכך שיפרשו להם את תורתם בשבעים לשונות האומות? מה גם שאחת מזכויותיהם של ישראל שבגינם ניצלו ממצרים, היתה בכך שלא שינו את לשונם לדבר בשפת

בגלל מפטיר לחן ליל פסח

יהודי כפרי הביא את בנו לבית הכנסת וביקש מז הגבאים לקראו למפטיר. לדגל הבר מצוה שלו. הציצו הגבאים בפניו של הנער. שכבר צמחה בהם התימת זקן. ושאלו בתמיחה: בחור זה הוא רק בן שלוש עשרה? לא השיב האב, כבר מלאו לו בעזרת ה' המש עשרה שנה. ורק עתה נזכרת לערוך לו בר מצוה? לא דוקא. נזכרתי בזה כשהוא היה בן אחת עשרה, אבל מה לעשות, אם הוא לא קלט את המפטיר אלא עכשיו?